

JAN TICHÝ

Malíř polabského ticha zaujal v Bavorsku

Není to tak dávno, co se v bavorském Waldsassenu uskutečnilo The First Transatlantic Stained Glass Symposium. Hned zkraje na něm vystoupil akademický malíř JAN TICHÝ (1962) se svojí prezentací From Painting to Modern Glass Art. Léta jsou totiž jeho díly vitráže, pískované sklo a skla ledových květů, která tvoří s Milanem Drábkem. Samozřejmě, kromě malířské tvorby a plnění povinností pedagoga na prestižní „Hollarce“, kde působí už celé čtvrtstoletí. Kromě toho, že mu dlouze „na place“ i v zákulisí aplaudovalo celé auditorium, prestižní hodnotící umělecká agentura jej ocenila stupněm nejvyšším.

Vracíte se ve vzpomínkách do svého dětství? Jak vás ovlivnilo?

Ano, musím říct, že jsem měl krásné dětství. Vzpomínám na dědečka, vesnického řidičského učitele, babičku, velmi vzdělanou a moudrou paní, ale i na druhého dědečka s babičkou, kteří byli školníci na téže vesnické škole. A samozřejmě na oba rodiče, byť mi tatínek zemřel, když mi bylo patnáct, byl velmi mladý. Oni všichni mě velmi ovlivnili pro celý život.

Co nebo kdo byl hlavní inspirací k vaší malířské tvorbě?

Určitě můj táta Karel Tichý, absolvent Akademie výtvarných umění v Praze u profesora Vlastimila Rady.

Jak jste se připravoval na svou výstavnou roli akademického malíře?

Připravovat se na život malíře, to vlastně znamená - žít život malíře. Do patnácti jsem žil v úplné rodině uznávaného

výtvarníka... než táta zemřel. Nebyl to jednoduchý život, ale krásu mu dodávalo právě naše společné soužití. V roce, kdy tatínek z tohoto světa odešel, jsem vyhrál mezinárodní výtvarnou soutěž Děti, mír a umění. Tenkrát jsem si myslel, že jsem se svým kreslením a malováním skončil. Na gymnáziu jsem pak přemýšlel o dalším studiu buď medicíny nebo architektury.

Nicméně jsem začal kreslit a kreslit, už mi to zůstalo, a tak jsem se rozhodl zkusit to na Akademii výtvarných umění, ale dostal jsem se až napotřetí. Mezitím jsem chvíli studoval strojní fakultu ČVUT a myl nádobí, ale to je jiný, méně zábavný příběh.

Nepřistříhuje trochu akademické učení tvůrci křídélka?

Myslím, že to je velmi subjektivní. Někoho to může v rozletu zbrzdít, někomu naopak velmi pomoci. Každopádně je to šest let hájení před realitou života.

Měl jste, či ještě máte, nějaké vzory v oblasti malířské tvorby?

Ano, jednoznačně to začal můj otec. Je jich jistě celá řada, ale neodvažuji se ukázat kromě táty pouze na jednoho.

Je nějaké místo na světě, kde byste chtěl pobýt a delší dobu tvořit?

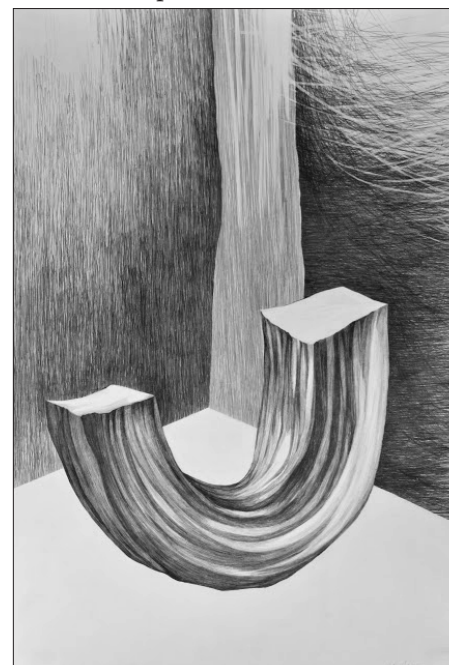
Jižní Amerika. Nevím proč, ale táhne mě to tam. Dost jsem v životě cestoval a cestuji, přemístit se do nového - pro tvůrce cizího - prostředí, bývá velmi těžké. Zaklimatizovat se, spřátelit nejen s prostředím, krajinou, ale zejména s lidmi. Zažil jsem mnoho tvůrčích sympozií nejen u nás, ale taky v zahraničí.

Už proběhlo nebo právě zažíváte vaše nejkrásnější životní období?

Prožil jsem mnoho krásných okamžiků, ale tím nejkrásnějším jednoznačně bylo v r. 2001 narození mé dcery Veroniky.

Kdybyste se teď měl znovu narodit, jakou profesní cestu byste si vybral? Znovu výtvarnou tvorbu?

Mám tuto práci rád.

Vzpomínáte si na svůj první prodaný obraz?

Ano, koupila si ho paní profesorka z mého bývalého gymnázia... a od té doby má mých obrazů víc z různých tvůrčích období.

Jaký je váš názor na současné umění a obchodování s ním?

Určitě je zdravé, ale někdy zakašle.

Stýská se vám po obraze, který prodáte?

Na tuto otázku nelze jednoznačně odpovědět, protože jsem malíř, který se musí svojí tvorbou taky uživit. Zeptejte se ševce, zda je mu líto, že prodal ty či ony boty. Ony i boty se dají dělat s láskou - jako malovat obraz. Jsou lidé, kterým moje obrazy dělají radost, a to mě nabíjí, nejen živí.

Máte spočítáno, kolik výstav vašich děl - samostatných a společných - se uskutečnilo?

Za sedmadvacet let profesionální dráhy je jich dost :-)

Které byly nejúspěšnější, jak u odborné veřejnosti, tak z hlediska obchodního zájmu?

Galerie Aspekt v Brně - nádherný prostor, kde jsem vystavoval již opakovaně. Nová síň ve Voršilské ulici na Praze 1, kterou vede Markéta Poláková, manželka skvělého fotografa Jaroslava Kučery, čelného představitele zejména sociálního dokumentu. A jistě Kunstforum Regensburg v Německu.

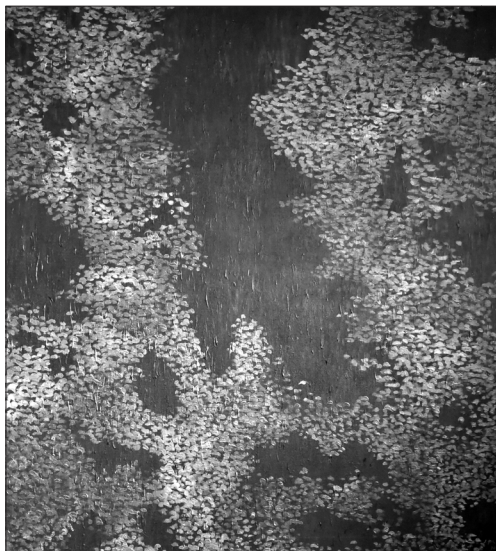
Jste malíř-samotář nebo malíř-bohém, společenský člověk, milující společné akce, setkávající se a tvořící s ostatními?

Společnosti se nevyhýbám, ale spíš jsem samotář. Bohém už ne.

Uvažoval jste o tom, že vy sám byste si otevřel krajinářský kurz?

U mě není problémem léto, kdy máme na Vyšší výtvarné škole Václava Hollara

Houpačka, tužka, papír, 90 x 70 cm

Staré Labe, akryl plátno, 165 x 140 cm

prázdniny. A tak jeden takový u sebe ve Velkém Oseku v srpnu pravidelně organizují, a bývá na něm velmi tvůrčí a přátelská atmosféra. Počet účastníků plus minus osm.

Je nějaké magické místo, kam se rád vracíte a které rád malujete?

Polabská krajina, konkrétně Velký Osek u Kolína a jeho okolí.

Léta vytváříte kvalitní porcelán, zkusil jste někdy udělat sochu?

Ano, mám za sebou několik realizací v architektuře v podobě objektů, ale i pomník a náhrobek.

Zbývá vám čas na čtení?

Snáším se nacházet chvíli.

Jaké knihy vás v poslední době zaujaly?

Pascal Mercier *Noční vlak do Lisabonu* (Plus), Timur Vermes *Už je tady zas* (Argo).

Na břehu řeky Rýna, olej plátno, 70 x 50 cm

A ke kterým se rád vracíte?

Gabriel García Márquez, Boris Vian a Jaroslav Hašek mě nikdy nezklamou.

Se kterým malířem, jenž vás předešel na cestě životem, byste rád poseděl a popovídal si?

S tátou.

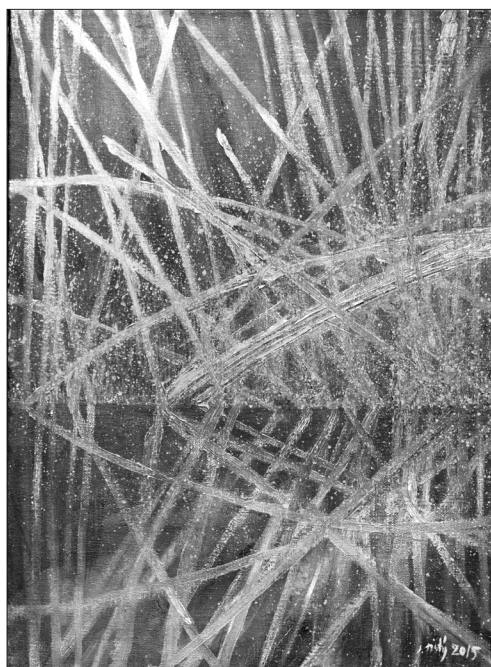
Které historické období a architektonické směry vás jako výtvarníka inspiroje?

Nejvíce určitě dekorativní secese.

Přibližte nám, co obsahují výstavy v Kroměříži, Chebu a v Bratislavě? Jaká díla jste představil veřejnosti?

Kroměřížská výstava má název MEMENTO TIŽIANI a je na ní zastoupena řada našich předních současných malířů, ale i sochařů. Naše díla mají společné téma „Apollo a Marsyas“.

V chebské galerii G4 na tamějším Františkánském náměstí vystavuji cyklus kreseb od starších na papíře a dřevě, po

kresby, za které jsem dostal evropskou cenu Prize of The International Association of Art-Europe, až po zatím poslední, jež jsou z cyklu *Na břehu řeky Rýna*, které byly inspirovány mým pobytem v Kostnici; vystavoval jsem je minulý rok v Českém centru na Starém Městě pražském.

V bratislavském Pálffyho paláci na Zámecké ulici byla 1. července vernisáž výstavy s názvem *4HRA: Štyria umelci, štyri emócie: Igor Piačka, Andrej Augustín, Boris Jirků, Jan Tichý*. Rovněž vystavuji v bavorském Gichburgu a koncem června jsem pobýval na 11. ročníku mezinárodního symposia v brdských Všeradicích. Pořádal ho podporovatel umění pan Bohumil Stibal a nyní je završeno výstavou, která je v rodišti Magdaleny Dobromily Rettigové k vidění až do konce září.

Povyprávějte prosím o dubnovém sympoziu v Bavorsku, co bylo jeho účelem? A jakou náplň mělo vaše vystoupení?

Na začátku přišlo pozvání, abych přijel jako přednášející do Glashütte Lamberts ve Walsassenu. Tato huť vyrábí unikátní, ručně foukané tabulové sklo, které je expedováno do celého světa na ty nejprestižnější adresy. Namátkou uvedu Washington International Airport, Gaudí's Glass Art Barcelona, Rockefeller Center New York, Frauenkirche Dresden, Westminster Abbey London, katedrálu v Glasgow.

Za oponou, tužka, papír, 90 x 70 cm

A v závěru mě hodnotí americká agentura ocenila jako nejlepšího.

To je celé.

Gratuluji za čtenáře i za redakci.
Milan ŠIMÁČEK

(Více na www.akmal.cz)

Akademický malíř JAN TICHÝ se narodil 11. února 1962 v Kolíně. Patří ke generaci, která po absolutoriu AVU Praha nastupovala v 80. letech. Je hlavně malíř, ale zabývá se hodně kresbou, příležitostně uměleckým sklem, keramikou a grafikou. Jeho tvorba se rozvíjí v několika liniích: inspirované pokrokem civilizace, astrálními vizemi, přírodou, krajinou i podmořskými světy.

Vychází z tradičních hodnot a z dobře zvládnutého řemesla. Nesnaží se přiřadit k žádnému módní proudům, má svůj vlastní názor a osobitou poetiku, která se ničemu nepřizpůsobuje. Vyjadřuje se úspornými prostředky, každé téma rozvíjí v různých variacích. Sympatická je jeho popularita a přirozená autorita mezi studenty Vyšší výtvarné školy Václava Hollara, kde pedagogicky dlouhodobě působí. Sám je otcem patnáctileté Veroniky.

PRODANÁ NEVĚSTA

nová známka Vladimíra SUCHÁNKY

Česká pošta uvedla v závěru dubna na trh novou známku. Stalo se tak k výročí premiéry slavné opery Bedřicha Smetany PRODANÁ NEVĚSTA. Známká pochází z autorské dílny mistra evropské litografie a grafiky – akad. malíře Vladimíra SUCHÁNKY, jednoho z hlavních představitelů znamenité školy české filatelie.

Kterou poštovní známkou jste vlastně vstoupil do české známkové tvorby?

Bylo to v roce 1996, kdy jsem navrhl známku ke 100. výročí narození fotografa Josefa Sudka. Tehdy ji skvěle vyryl můj přítel, dnes už nežijící, Josef Herčík, a na obálku použil mou kresbu Sudka poslouchajícího hudbu. Tu jsem nakreslil v roce 1958 při jedné z pravidelných návštěv, kdy jsme se vždy v úterý scházeli v jeho ateliéru na Újezdě a poslouchali hudbu, kterou Sudek miloval.

V loňském roce vyšla vaše úspěšná známka Mistra Jana Husa – ztvárnil jste na známkách ještě jiné osobnosti?

Po Sudkovi jsem dostal krásný úkol – slavného mima Jeana Caspara Debura, kterého u nás proslavil Kožíkův román *Největší z pierotů*. To se mi dělalo hezky, korespondovalo to s mojí volnou tvorbou v barevné litografii. A nedávno jsem navrhl portrétní známku českého astronoma Zdeňka Kopala, litomyšlského rodáka.

Nemohu opomenout známku k miléniu svatého Vojtěcha. Můj návrh tehdy vyhrál evropskou soutěž a známka vyšla v řadě evropských zemí, včetně Vatikánu. V každé z těch zemí ji ryl jiný rytec. Při pozdějším porovnání byla bezesporu nejlepší rytina našeho Miloše Ondráčka.

V posledních květnových dnech vyšla vaše Prodaná nevěsta, jak jste přistupoval k tomuto úkolu?

Tuhle operu mám od dětství rád, a tak jsem věděl, že známka musí být stejně

jasně barevná a radostná jako Smetanova hudba.

Po dlouhém váhání jsem použil postavu Mařenky v červeném orámování, a tak spolu s modrou kresbou vytváří známka dojem národních barev. Na obálku prvního dne jsem zakomponoval rytinu plakátu z roku 1866, kdy měla v Praze opera svou premiéru.

Vím, že nejste narcis, ale které známky z vaší autorské dílny máte nejraději?

Zatím se mi nepřestala líbit vánoční

známka, kterou jsem vytvořil před asi dvanácti lety. Použil jsem tehdy motiv lidového betléma od nás z Broumova. Motiv Svaté rodiny jsem umístil na červenou plochu, která byla poseta zlatými hvězdami a pokrývala celou známku až do perforace. S velkým potěšením jsem ji lepil na obálky s vánočním přáním.

Moje maličkost rovněž, jsem velkým zastáncem tradiční korespondence. Na hlavní poště v Jindřišské ulici je filatelická prodejna, kde je bohatá nabídka krásných známek. Česká známková tvorba si ve světě dlouhodobě drží špičkovou úroveň, kde jsou její kořeny?

Snad je to tím, že jsme po vzniku republiky měli vynikající tvůrce, kteří dali této tradici základ – ať už to byl Alfons Mucha, Max Švabinský, V. H. Brunner či později Karel Svolinský anebo můj učitel Cyril Bouda. Velká většina autorů pocházela ze Sdružení českých umělců grafiků HOLLAR, které vzniklo v roce 1917, tedy rok před vznikem Československé republiky. V jeho řadách naleznete i dnes řadu umělců, kteří se na zachování vysoké úrovně české známky podílejí.

Kromě volné grafické tvorby vznikají návrhy poštovních známek ve vašem pražském ateliéru na Novém Světě. Jak se zde v samém srdci Prahy cítíte? Jste přece,

pokud se nemýlím, rodák z východních Čech.

Nalezl jsem zde místo svého srdce, žiju v domečku na Novém Světě už přes čtvrté století. Intimní charakter této středověké uličky mi připomíná malou vesnici, v níž jsem prožil své dětství. Jen lořetánská zvonkohra, která mě tady provází, je obdarováním navíc.

Je o vás známo, že od dětství se věnujete hudbě – kde můžeme slyšet kapelu českých grafiků, dnes už legendární Grafičanku? A vás hrát na klarinet?

Budete-li mít trochu trpělivost, tak příští rok na jaře se uskuteční na zámku v Roztokách u Prahy výstava Grafičanky k 45. výročí jejího vzniku. Představí všechny žijící i nežijící členy – připomínám jejich jména: Jiří Anderle, Karel Demel, Jaroslav Hořánek, Jeňýk Pacák, Jiří Slíva a já. Výstavu uvede vernisáž, které se zúčastní celá plejáda našich kamarádů, profesionálních muzikantů a zpěváků, a tak dojde k dlouhotrvajícímu jam-session. Na něm uslyšíte všechny žijící členy Grafičanky, včetně mne na klarinet. Naše vystoupení bude opět premiéra bez jakéhokoliv zkoušení, protože se celá léta řídíme poučením našeho přítele, legendárního klarinetisty Ferdinanda Havlíka ze Semaforu: „Zkoušejí jen zbabělci!“

Za rozhovor poděkoval Milan Šimáček

tipy ■ kulturní tipy Milana Šimáčka ■ kulturní tipy Milana Šimáčka ■

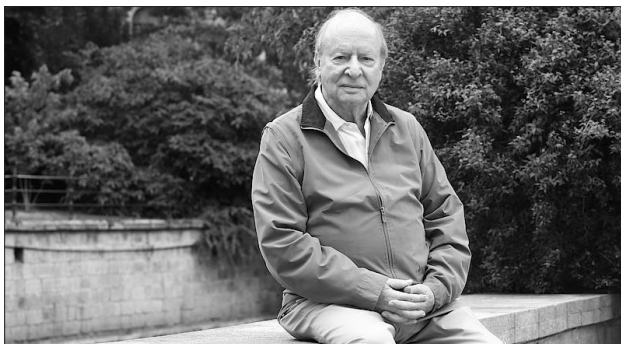
OD 9. ČERVENCE je 51. ročník karlovarského festivalu minulostí. Ve Velkém sále Thermalu se toho večera pozvaní hosté zúčastnili vyhlášení výsledků, které se okamžitě rozletěly přes agentury do nejrůznějších médií. Autor těchto řádků teď nebude připomínat fakta dávno známá, spíš se chce rozdělit o postřehy, které si z lázeňského města na západě Čech odvezl.

CENY ZA UMĚLECKÝ PŘÍNOS: Americký herec Willem Dafoe je známý fyzickým přístupem k hraní. „Prostě plním úkoly, spíš než herec mi vyhovuje slovo interpret. Když jsem začal hrát, a pořád tak vlastně hraji, mělo to vždy něco společného s fyzickou stránkou věci. Nejdřív zapojím tělo, až pak řeším psychologii,“ popsal při natáčení pořadu Na plovárně Marku Ebenovi jednadesátiletý herec z amerického Wisconsinu, který se proslavil díky svým ostrým rysům a pronikavému pohledu. „Kdyby se k vám přistěhoval do baráku, začali

byste zamykat,“ dokonce těmito slovy charakterizoval moderátor Eben hercův vzhled. // Nejedné rychlokvašené seriálové hvězdičce musel při těchto slovech spadnout kámen ze srdce, posuďte sami: „*Herec nemusí rozumět ničemu. Existují skvělí herci, kteří jsou tupí jako tenhle stůl mezi námi. A já se možná občas rozpovídám, ale občas si myslím, že jsem též tupý zrovna jako tenhle stůl. Herectví je intuitivní proces. Je zábavné bavit se s těmi, kdo filmu rozumějí, i proto, že lidé často mají liché představy o tom, jak herectví či filmařina vypadají.*“ Laureáty dalších Cen prezidenta festivalu se stali Jean Reno, Iva Janžurová a v den slavnostního zakončení Jiřina Bohdalová.

JIŽ NĚKOLIK TÝDNŮ před zahájením mě nadchla zpráva, že v nové restaurované podobě bude ve Varech uveden snímek *INTIMNÍ OSVĚTLENÍ* osobnosti české nové vlny Ivana Passera. Připomeňme si jednoduchý základní motiv: Za provinčním hudebníkem přezdívaným Bambas přijíždí u příležitosti konání amatérského koncertu Petr, Bambasův bývalý spolužák z konzervatoře. Vlastně nic jiného se už ve filmu nestane, ti dva spolu popíjejí, povídají si do noci, trochu muzicírují. Vše napovídá tomu, že Petr, který s sebou přivezl atraktivní přítelkyni, zatím nezakotvil a užívá si svobody. Zato kolem Bambase pokřikují jeho děti, musí poslouchat tchyni a zejména bodrého, agilního tchána a jít zahrát i na pohřeb, mají totiž rozestavěný dům a každá koruna je dobrá. Kamarádi se neviděli deset let, a teď rozháraně bilancují, kolik toho zbylo z mladických ideálů, Bambas se cítí „zahrabaný“, ale možná, že Petr by s ním docela rád změnil. Film složený z nicotných okamžiků, jemně hořké komiky a melancholické nálady je jako pověstná kapka, v níž se zračí svět – vypovídá s pronikavostí a podmanivou autenticitou nejen o krizi posttřicátníků, ale i o tom, z čeho se skládá celý lidský život. // Ve Velkém sále hotelu Thermal uvedl obnovenou premiéru přímo režisér spolu se scenáristou Václavem Šaškem a herečkou Věrou Křesadlovou. „*Tento film je výsledkem souhry různých náhod. Od toho, že Václav Šašek, který je duchovní otec Intimního osvětlení, mi zavolał - a doteď nevím, proč si mě vybral, až po to, jak jsem našel představitele rolí. Všechno to bylo velká náhoda,*“ řekl Čechoameričan Passer. // Film se dodnes často promítá ve filmových klubech ve Spojených státech, polský režisér Krzysztof Kieślowski zařadil Passerův opus jako jediný český mezi deset filmů na světě, kterých si nejvíc váží. // „*Ale v roce 1965 mi na Barrandově o Intimním poměrně dost důrazně říkali, že ‚se tam nic neděje‘. A pozor, už při vzniku scénáře, ne až po prvním promítání filmu, jak se občas*

Nahoře: Willem Dafoe na tiskové konferenci v KV

Vpravo: režisér Ivan Passer foto Petr Hloušek

vypráví. Ale tenkrát byly na Barrandově tvůrčí skupiny a každá měla za úkol udělat třeba pět nebo šest filmů ročně. My jsme spolupracovali se skupinou Šebor-Bor, to byli fajn chlapi. Měli jsme takový triumvirát: Václav Šašek, který jim v té skupině dělal dramaturga, pak Jarda Papoušek a já. Když jsme napsali ten scénář, dal ho Václav Šeborovi s Borem, aby ho schválili a mohl jít do výroby. Oni řekli: „*A tak to ne, žádný příběh to nemá. O čem to je? Tohle není scénář! Ale protože ty jsi, Ivánku, dělal s Milošem Formanem a je to levný film a je v tom účasten Václav, náš dramaturg, tak my tě ho teda necháme udělat.*“ Chlapi to byli dobří, že si přiznali, že se možná mylí. Že to možná scénář je. Čili i to je důkaz, jak těžké je scénář napsat.“ // Když se *Intimní* po dvaceti letech vrátilo z trezoru, ukázalo se, že ten film vůbec nezestárl. Je dobře, že je restaurován. Taky proto, že se zachránila poetická černobílá kamera Miroslava Ondříčka a Josefa Střechy.

VELKÁ OČEKÁVÁNÍ vyvolávalo premiérové uvedení nejnovějšího zpracování osudů výsadkářů zapojených do operace *ANTHROPOID*. Herečka Aňa Geislerová, která ztvárnila partnerku jednoho z hlavních protagonistů, na tiskovce pronesla chvályhodnou úvahu: „*Dnes víme, že Kubiš, Gabčík a další českoslovenští vojáci a jejich spolupracovníci byli hrdinové, a obdivujeme je. Já si pořád představuju, že v té době bylo asi běžné, že lidé byli pevnější, precizněji ukovaní. Byli vychováni pevnou rukou, žili v souladu se svými postoji a hodnotami a pro pravdu byli ochotni riskovat. Kdysi nebyla taková benevolence a shovívavost, lidé měli pevnější charakter. Když někdo trpěl a oni měli sílu pomoci a mohli, tak pomohli. Měli svou čest a morálku, která jim velela přidat se na stranu dobra, ne stát uprostřed nebo se zlými, ale aktivně se přidat na stranu těch slabších. To nám dnes chybí. Jsme děsně demokratičtí a rozplizlí, přecivilizovaní, zabýváme se pocity a právy delikventů a vrahů. To už je moc, to pro společnost ani pro jednotlivce není zdravé.*“ // Z novinářského auditoria zazněl dotaz: „*A jaký byl vynikající irský herec Cillian Murphy, který hraje vašeho filmového partnera Jozefa Gabčíka?*“ „*Já a Cillian tvoříme na plátně pár těch starších a distinguovanějších. On je docela introvertní a vzbuzuje hned na první pohled velký respekt, ale když se na vás takový člověk usměje, tak už ho zbožňujete napořád. Úžasné bylo, že Cillian a Jamie spolu fungovali, jako by se znali léta; vybudovali si pouto, které podle mě bude silné ještě dlouho. Vynikající byla i kanadská herečka Charlotte Le Bon, která hraje Kubišovu dívku Marii Kovárníkovou. Ta má neuvěřitelné štěstí, že jí osud nadělil velkou krásu, inteligenci, smysl pro humor a talent – kromě hraní fotí a maluje. Jsou to opravdu zajímaví, schopní, vnitřně svobodní lidé a jsem vděčná, že jsem dostala možnost s nimi pracovat. Stejně jako se všemi českými herci – Václavem Neuzilem, Alenou Mihulovou, Romanem Zachem, úžasným polským hercem Marcinem Dobrocinským nebo Bitem Tobym Jonesem.*“

VE FILMU *V PAPERSCÍCH SLUNCE* nevidíte zabíjení, koncentrační tábory ani hladomor, přesto z něj mrazí. Jakoby mimochodem ukazuje brutální psychický tlak na severo-

korejské děti, vymývání mozků v nejdrsnějším kinovském stylu. Režisér Vitalij Manskij dostal od severokorejských mocipánů scénář, který musel dodržet. Nemohl si točit, kde chtěl a co chtěl, ale přišel na prostou metodu, jak odhalit propagandistické triky položené komunistické diktatury. // Severokorejci mu nachystali úhlednou rodinku s jednou holčičkou (možná to ani skutečná rodina nebyla) a pěkný byt v šedivém hlavním městě. U večere vede filmová rodina křečovitě optimistické rozhovory o tom, jak jedí hodnotnou zdravou stravu a těší se na velké svátky - blíží se vstup malé Zin-Mi do mládežnické organizace a také narozeniny Kim Čong-ila. V KLDŘ totiž děti neslaví vlastní narozeniny, ale narozeniny milovaného vůdce. Dárky se pak rozdávají hromadně. // Neskutečné fráze a nesmysly pokračují i ve škole a na pracovišti. Učitelka na základní škole vypráví pohádkové příběhy ze života všech Kimů, také veterán z války se nechává unášet a důvěřivým dětem převypravuje pro Čecha dost komické mýty (není možné si nevzpomenout na besedu se soudruhem z Pelíšků a jeho „tři dárky“). // Manskij použil nejstarší novinářskou fintu a severokorejští hlídači na to kupodivu skočili. Nechal kameru zapnutou, i když se oficiálně netočilo, a divák se tak může bavit vstupy soudruhů poradců, kteří najednou skočí do obrazu a všechny aktéry poučují: „Tleskej radostněji! Říkej to víc nahlas! Dokončete historku a poblahopřejte Zin-Mi ke vstupu do pionýra!“ Film místy přechází v komedii, zároveň ale děsí. Když se tvrdě vycvičená korejská holčička ze stresu rozpláče, může se citlivějším povahám udělat tak trochu „souřít“.

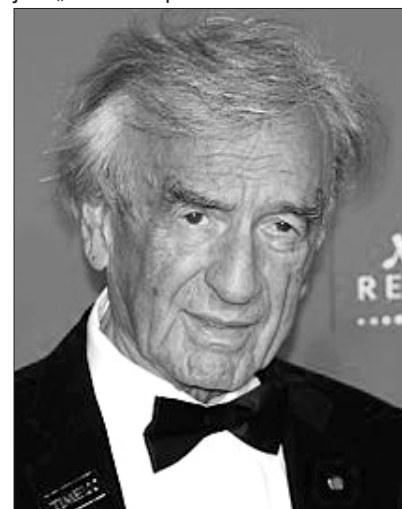

UKAZUJE SE, že to nejlepší na festivalech stojí mnohdy stranou od oficialit a je třeba po tom trochu pátrat. U Karlových Varů to platí tím spíš, „dvojí život“ festivalu leckdy skvělých filmů a méně skvělých pozlátek není novinkou. // Stačí si uvědomit, že největší standing ovation si odnesl Jean Reno, i když filmový divák dobře ví, že zrovna Willem Dafoe je nejenže významnější a lepší herec, ale jeho kariéra není na ústupu, a kdyby si měl jakýkoliv režisér vybrat, jestli obsadí jeho, nebo Rena, nepřemýšlel by ani vteřinu. Dafoe střídá role v umělecky ambiciózních filmech jako *Pasolini* i v komerčních megahitech jako série *Spider-Man*, *Nymfomanka*, *Justice League* či *Grandhotel Budapešť* a má otevřené všechny dveře. Reno se mu nemůže rovnat. V ospalém globálním světě však počet televizních repríz vítězí nad vším. // Osobně nikdy nezapomenu, jak mojí maličkosti po návratu domů položila vystudovaná historička opravdu zásadní dotaz: „Skutečně měla na sobě Jágrova milénka šperky za tři miliony?“ Naštěstí nejde o nic, co by trápilo skutečné diváky, ti běhali ze sálu do sálu a užívali si filmy. Ostatně, jako každý rok... a sály praskaly.

51. MFF KARLOVY VARY 2016 se zúčastnilo 13 224 akreditovaných návštěvníků, z toho 11 177 s festival passy, 415 filmových tvůrců, 1064 filmových profesionálů a 588 novinářů. V průběhu festivalu se uskutečnilo 507 filmových představení, které navštívilo

135 105 diváků. Bylo prodáno celkem 138 341 vstupenek. Uvedeno bylo celkem 200 filmů, z toho 166 hraných (146 celovečerních a 20 krátkých) a 34 dokumentárních (30 dlouhých a 4 krátké). Z filmů uvedených na 51. MFF Karlovy Vary mělo na festivalu 21 světovou, 25 mezinárodní a 9 evropskou premiéru. 159 projekcí uvedla osobně delegace tvůrců. Uskutečnilo se 100 projekcí pro novináře a filmové profesionály.

O ŠABATU druhého dne měsíce července odešel z tohoto světa **Elie WIESEL**, bylo mu 87 let. // „Jad vašem* truchlí nad odchodem přeživšího holokaustu Elieho Wiesela, laureáta Nobelovy ceny, proslulého autora,“ uvedl památník v oficiálním prohlášení, které jsem našel ve Varech mezi smutnými událostmi při četbě zpravodajských serverů. Byl to právě Wiesel, kdo patrně jako první použil pro nacistické vyhlazování Židů termín holokaust - původně řecký výraz pro zápalnou oběť. // „*Stát Izrael a židovský národ hluboce truchlí pro Elieho Wiesela*,“ uvedl Benjamin Netanjahu. „*Mistr slov Elie svou mimořádnou osobností a svými fascinujícími knihami ztělesňoval vítězství lidského ducha nad krutostí a zlem*,“ dodal izraelský premiér. // Wiesel vydal na čtyři desítky románů, povídkových sbírek a esejů, z nichž se většina točí kolem holokaustu a otázky, proč k němu došlo a jak lze s takovým otřesným zážitkem žít. // Wiesel, který se narodil v židovské chasidské komunitě na severu Rumunska, byl v patnácti letech i se svou rodinou zařazen do transportu. Z rodiny přežil pouze on a dvě jeho starší sestry. Matka a třetí sestra zahynuly v Osvětimi, otec, se kterým dlouho společně snášel útrapy táborů smrti, zemřel během tzv. pochodu smrti do Buchenwaldu. // V roce 1986 dostal Wiesel za své aktivity Nobelovu cenu za mír, a poté založil společně s manželkou Marion, se kterou mají syna Elishu, Nadaci Elieho Wiesela pro lidstvo. // Wiesel je držitelem i řady dalších prestižních cen a společně s bývalým českým prezidentem Václavem Havlem, který ho nazval „ztělesněným svědomím lidstva“, inicioval vznik pražského Fóra 2000. // Wiesel několikrát navštívil ČR. Poprvé se na české půdě ocitl v lednu 1945 v nákladním vlaku, který mířil z Osvětimi do Buchenwaldu a na krátkou dobu zastavil v Praze. // Izraelský prezident Reuven Rivlin ocenil Wiesela jako bojovníka proti nenávisti, americký prezident Barack Obama označil židovského spisovatele za „jednu z velkých morálních hlasů naší doby“ a „svědomí světa“. Wiesel podle něj byl mimo jiné „živoucím pomníkem“ holokaustu. // Wiesel dokázal jako očité svědky „udržovat naživu

vzpomínku na nejtemnější léta německých dějin a varovat především mladé lidi před nebezpečím pravicového extrémismu“, napsal v kondolenčním dopise německý prezident Joachim Gauck. Německý ministr zahraničí Frank-Walter Steinmeier ocenil Wiesela jako „neúnavného bojovníka proti nenávisti, nesnášenlivosti a násilí“. Podle francouzského prezidenta François Hollande byl Wiesel „velkým humanistou a neúnavným obhájcem míru“.

Dodatečně děkuji nakladatelství Portál, že v roce 2000 přineslo na české pulty knižní rozhovor *ZLO A EXIL*, v němž s Elie Wieselem erudovaně rozmlouval francouzský spisovatel Michaël de Saint Cheron.

Milan ŠIMÁČEK

Elie Wiesel (zdroj Wikipedie)